

TEKST THEREZA LANGELER | FOTO'S NIELS DE VRIES

Veelbelovend

In de serie Jong & Veelbelovend presenteren we in de zomer jonge, talentvolle inwoners van Noord-Nederland. Vandaag deel 7 en slot: zeiler Jelmer van Beek.

'Waarom zou ik het niet kunnen?'

Zeiler Jelmer van Beek (24) won dit jaar de Warren Jones Regatta. Hij staat negende op de wereldranglijst met zijn team Dutch Wave. Over twee jaar begint de Ocean Race: „Dus elke keuze moet nú al de goeie kant op.”

Te zeilschepen jagen door de smalle en tussen de Zuid-Engelse kust en het IJnd Wight. Het is een zomerdag, augustus 1951. De boten jagen op elkaar. Nu nog de Royal Yacht voor, maar het gespannen publiek – onder wie koningin Victoria – ziet de America dichter- en dichterbij komen.

En langzijd, ten langsten leste, America is als eerste bij de koningin, groot haar met een vlaggenstok en wint de race. „Wie is er tweede geworden?“, schijnt Victoria aan een bediende te hebben gevraagd. „Uwe majesteit“, heeft die geantwoord, „er is geen tweede.“

Dit is matches, een discipline binnen de zeilsport waarin één boot het opneemt tegen één andere boot, waar dus geen sprake is van plaats één tot en met zoveel, geen spectrum van goed vs raedelijk tot slecht, maar van een onverbidde binariteit: je bent de snelste, of je verliest. Dit is de sport van Jelmer van Beek.

Van Beek – 24, lang en slank, met iets roestig in de blonde krullen en een gulle lach die wonderlijk combineert met een diepe ernst in alles wat hij zegt – staat negende op de wereldranglijst met zijn team Dutch Wave. Hij woont in het Westen, maar is even terug op zijn Groningse geboortegrond. Hij zit op het terras bij de Vereniging Watersport De Twee Provinciën bij Paterswoldes. Verderop lopen kinderen van een jaar of 8 in keurige zwemvesten vanaf het clubhuis richting de zeiltoepen in het meer. De jonge man die de stoel leidt, lijkt Van Beek te herkennen en grijnst.

Van Beek grijnst terug. Ooit was hij precies zo'n kind, klaar voor de zeilles op het Paterswoldesmeer. „Mijn ouders hadden een klein bootje en daarmee mocht ik het meer op“, herinnert hij zich.

„Op een gegeven moment kochten ze een vakantiehuisje, daar aan de overkant. Daar kon ik zeilen, peddelen, windsurfen, noem het maar op. Wat er zo leuk aan was? De vrijheid, denk ik, dat je in zo'n bootje zit en zelf bepaalt waar je naartoe gaat. Het avontuur. Voetballen deed ik ook wel, maar dat was lang zo leuk niet – die carrière is gestrand in de El. Zeilen deed ik elke dag.“

Nu, zestien jaar later, is Van Beek opnieuw iedere dag met zeilen bezig. Hij rondde in september 2018 zijn bachelor Rechtsgeleerdheid in Leiden af en besloot zich vanaf voor fulltime op de sport te storten.

Hoe is dat bevallen?

„Goed, heel goed. Studeren en zeilen combineren leverde vaak op dat ik het allebei een beetje half deed. Nu is het heel prettig dat ik weinig compromissen hoeft te sluiten. Studeren vond ik ook heel leuk, ik wilde mezelf graag ontwikkelen en het studentenleven meemaken. Maar nu kan ik me volledig focussen.“

Ben je dan zeg maar acht uur per dag op het water?

„Nee, eigenlijk is elke dag verschillend. We oefenen manoeuvres aan boord, dat ze zo snel en goed mogelijk gaan, en we doen wedstrijden tegen elkaar. We trainen in de sportschool voor het fysieke plaatje, want voor een lange wedstrijd op zee moet je fit zijn. Als ik in Nederland ben, doe ik dingen zoals dit – met jou praten – en werk ik met een performance coach om mentaal scherp te blijven. Maar ik ben ook heel veel in het buitenland.“

In Australië, bijvoorbeeld, waar Dutch Wave dit jaar de Warren Jones Regatta won. En dat is nogal wat.

„Het is wel eens van de America's Cup gehoord? Da's eigenlijk de grootste wedstrijd in de zeilsport, begonnen in 1851“, docert Van Beek. „En de Warren Jones Regatta is weer de grootste wedstrijd onder de 25 jaar. Het gave is dat heel veel grote jongens 'm ook ooit gewonnen hebben. Dus daar waren we heel blij mee.“

Schalks. „Dit was de derde winter dat we naar Australië gingen, en volgend jaar zijn we te oud. We kunnen ook niet meer verliezen. Ben ik stiekem ook wel blij om.“

De eerste twee keer gingen minder goed?

„De eerste keer werden we net niet laatste, maar het schiedde niet veel. Je komt daar als het ware de lokale goden tegen, die daar >>

Paspoort

Naam Jelmer Nicolaas van Beek
Geboorte 8 december 1994 in Groningen
Opleiding VWO op het Zernike College (ru. Harms Lycoem) in Haren, daarna bachelor Rechtsgeleerdheid met een minor Beeld (skunde aan de Universiteit Leiden. Verder de Toezet Academy in Scheveningen en de driejarige zeilopleiding van Roy Heiner bij Team Heiner Talents
Baan Schipper van Team Dutch Wave en bemanningslid van Team Brunel Private, woont in Den Haag en vanaf september tijdelijk weer in Groningen

Jelmer van Beek bij De Twee Provinciën. „In de zeilwereld ben je wie je kent.“

“
De beste persoon in wie je kunt investeren, ben je zelf

bekend zijn, en wij dan als nieuwelingen, als undersogs. Dus dat het uiteindelijk toch lukte, is heel gaaf. Vanwege het persoonlijke gevoel, dat het kan, en vanwege de herkenning. Als je richting de America's Cup wil of de Ocean Race, moet je wel dit soort resultaten neerzetten. Laten weten dat je het kunt.”

Was je er zelf altijd van overtuigd dat je het kon?
„Ih...“

Ook nadat het de eerste twee jaar niet zo lekker ging?
„Ja, ik zag niet zoveel reden om te denken dat het niet kon.“

Hij moet een jaar of 9 zijn geweest, 10 misschien, toen hij voor het eerst meedeed aan de Rabenaupt Regatta op het Paterswoldsemeer. Dat er twee verschillende klassen waren, één voor beginners en één voor gevorderden, had hij kennelijk niet meegekregen – of er ging iets mis bij de inschrijving. Hoe dan ook: hij kwam per abuis in de gevorderdenklasse terecht. Waar hij alles won.

„Dat was een beetje mijn doorbraak. Of doorbraak...“, lacht Van Beek om het gewichtige woord. „Het begin. Toen dachten we: wow, nu moet er wat gebeuren.“
Wat er gebeurde, laat zich raden. Meer wedstrijden op meer wateren. Van Beek werd in een eenmanszeilbootje dat Optimist heet. Op z'n 14de werd hij daarin Noord-Nederlands kampioen. „Dus dat kon ik een beetje, maar niet zo goed.“

Wist je toen al dat je prof wilde worden?
„Eigenlijk was dat altijd al het plan, vanaf dat ik jong was. Al weet ik ook nog wel... toen ik 16, 17 was, begon ik een beetje met uitgaan, en dan zie je dat er toch meer in

het leven is dan zeilen. Dus eerst probeerde ik dat dan te combineren, én heel laat op stap en 's ochtends heel vroeg weer zeilen. Dat werkt natuurlijk niet. Zeilen is toch het allermeeste, dus toen heb ik die keuze gemaakt: hier maak ik mijn werk van.“

Hoe kom je eigenlijk aan geld?
„Uiteindelijk is het de bedoeling dat ik letterlijk betaald word om te zeilen, maar nu blijft het nog bij onkostenvergoedingen. Dus ik werk her en der wat, ik breng bijvoorbeeld voor anderen boten van A naar B. M'n lieve ouders ondersteunen me een beetje. En ik houd mijn lasten laag - van de winter ga ik naar de Caraïben en dan zeg ik bijvoorbeeld mijn kamer op. Ik heb het heus niet slecht, hoor, dat ik euro's sta te tellen bij de supermarkt. Vergelijk het met een onderneming: die is ook niet vanaf jaar één winstgevend, eerst moet je investeren. De beste persoon in wie je kunt investeren, ben je zelf.“

Maar het vergt wel discipline om zo te leven, denk ik.
„Als je iets echt leuk vindt, kost het niet zoveel moeite.“ Na een korte stilte: „Ja, discipline, ik snap wel wat je zegt... maar sport is heel moeilijk, hé? Als ik nu besluit dat ik geen zin heb om naar de sportschool te gaan, zie ik daar morgen geen gevolgen van. Maar over twee jaar begint de Ocean Race. Dus elke keuze moet nu al de goeie kant op.“
Ook heette hij de Whitbread Round The World Race, daarna Volvo Ocean Race, nu kortweg Ocean Race. Die andere titanensstrijd voor zeilers, eens in de drie jaar, waarin schepen met tien bemanningsleden de wereld rond zeilen in een aantal etappes van twintig dagen.
Sinds maart zit Van Beek bij Team Brunel.

Een jonge Jelmer in actie in zijn Optimist.

WILLEN WE OOK WETEN

- 1. Wat is je favoriete vakantieoord en waarom?**
Mijn favoriete bestemming is het vakantiehuisje van mijn ouders aan het Paterswoldsemeer. Ik ben meer dan tweehonderd dagen per jaar in het buitenland en ben heel blij als ik weer in Nederland ben. Dus ik ga niet ver weg op vakantie.
- 2. Met wie zou je wel een avondje op stap willen en waarom?**
Met Boyan Slat van The Ocean Cleanup. In bijna alle landen waar ik zeil is plastic in het water een groot probleem. Ik heb veel bewondering voor Boyan omdat hij daadwerkelijk het probleem oplost, hij doet er echt iets aan.
- 3. Laatst gelezen boek of laatst geziene film?**
De serie *Undercover* op Netflix.
- 4. Guilty pleasure?**
Volgens mijn huisgenoten gebruik ik te vaak Zaanse Hoeve Mayonaise bij het eten.
- 5. Waar heb je spijt van?**
De studie rechten. Ik denk niet dat dat echt een goede match was bij mij. De minor bedrijfskunde in het laatste jaar ging mij veel makkelijker af en vond ik ook leuker.

nel, dat al twee Ocean Races gereid heeft onder leiding van de Nederlandse schipper Bouwe Bekking. „Nu is Brunel weer jonge talenten aan het opleiden om mogelijk - het is geen garantie - aan de volgende editie mee te doen. Binnenkort ga ik drie weken met ze naar Engeland.“

Hoe kom je bij zo'n Team Brunel terecht?
„Een paar keer bellen.“

Een paar keer bellen?
Lachen. „Twee keer mailen en drie keer bellen, ja, weet je, in de zeilwereld ben je

wie je kent. Team Brunel ken ik via via. Dus heb ik ze benaderd, met mijn cv. Daar helpt zo'n Warren Jones Regatta weer voor. Ik kan letterlijk zeggen: „Ik heb dezelfde wedstrijd gewonnen als deze twee jongens die de vorige Ocean Race met jullie zeilden.“ Zeilen is wel minder objectief dan, zeg, hardlopen. Je moet soms mensen een beetje helpen geloven dat je het geweldig kan. In the picture komen.“

En hoe doe je dat?
Winnen. En netwerken, maar winnen werkt het beste. Dat zie je trouwens ook op

social media. Als je wilt, stromen de likes binnen, maar niet als je tweede wordt. Voor likes moet je of een blooper plaatsen, een hele harde aanvaring of zo, of winst. Of een hele mooie dame.“

Je hebt je er een beetje in verdiept?
„Ja, wel een beetje. Vroeger volgde ik zelf teams op Instagram, die allen iets plaatsen als te worden. En soms een hele maand niks. Wij proberen als team toch elke week een bericht of een foto te posten, ook als we geen wedstrijd hebben. Onze >>

« teamnaam, Dutch Wave, komt eigenlijk van New Wave. Omdat ik dacht: er zijn zoveel dingen die wij beter kunnen doen, of slimmer kunnen aanpakken.»

Team Dutch Wave is vier man sterk, inclusief Van Beek zelf. Het zijn jongens die op elkaar lijken: allemaal twintigers, allemaal niet meer gehinderd door studie of werk, allemaal gebeten op beter worden totdat ze de allerbeste zijn. „Maar ik ben als schipper misschien wel de extreemste.“

Betekent dat ook dat je de baas bent over wat er aan boord gebeurt?

„In principe wel, maar ik ben wel een moderne schipper. Begine die voorop de boot zit, ziet veel beter dan ik wat daar gebeurt. Dus als hij zegt: nu moeten we dit en dit doen, dan doen we dat. Schipper zijn is niet de baas spelen. Dan zou het team namelijk maar zo goed zijn als ikzelf – maar het team is beter dan ik. Omdat we elkaar zo door en door kennen en zo goed samenwerken. Niet eens zozover voor de winst, maar om ons te verbeteren. Vandaag is geslaagd als we het beter doen dan gisteren. Dat geeft zoveel voldoening, beter worden is het mooiste dat er is.“ Korte pauze. „En het is ook nodig, hè, want de tijd vliegt. Voor ik het weet, ben ik oud.“

Kom bij Jelmer van Beek niet aan met goedbedoelde platitudes in de trant van: jongen, je bent nog zo jong, dit of dat komt later wel. Daar kan hij niets mee. Wat hij doet – alles wat hij doet – heeft een doel. Wil hij in 2021 aan de Ocean Race beginnen, dan betekent dat nu veel trainen, goed eten, bewust je tijd inleiden. Soms een paar weken op het AH-to-go-ritme, zoals hij het noemt. „Dan kom je zo laat thuis en moet je zo vroeg weer opstaan dat je alleen daar nog boodschappen kunt doen.“

Valt dat hem niet zwaar? Nou, nee, niet echt. „Tuurlijk kost het soms energie. Daarom probeer ik het in fasen te doen, de rust en het zelden een beetje af te wisselen.“

Ligt het in je aard, dat gedisciplineerde? Of zou iedereen het kunnen?

„Ik denk wel dat ik goed ergens helemaal voor kan gaan, dat dat een talent van me is. Ik weet niet of ik nou van nature een waanzinnige zeiler ben, maar ik heb wel een sterke drive. En ik kan goed omgaan met teleurstellingen. Je verliest meer dan je wint.“

Hoe ga je daar dan mee om?

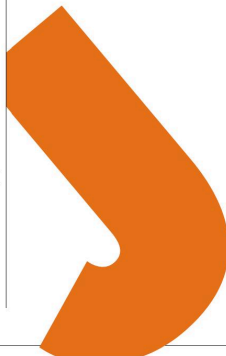
„Op m'n 15de haalde ik de selectie voor de leugd Olympische Spelen, volgens het IOC was ik geplaatst. Maar NOC/NSF stelt hele strenge eisen en daar voldeed ik niet aan. Dus jongens die net zo goed waren als ik mochten wel naar de Spelen, en ik niet – puur omdat zij uit andere landen kwamen. Toen heb ik twee dagen van school gespijheid en alleen maar in bed gelegen.“ Grijnend. „Dat klinkt wel heel zelig, hè? Maar goed, ik ben dus eerst even goed zuur, daarna probeer ik er het positieve van in te zien. Dat ik het in een jaar tijd van Noord-Nederlands kampioen tot die selectie had geschopt, was positief. Ik ben wel goed in staat om nieuwe doelen te stellen.“

Gelukkig maar. Anders zou Van Beeks zeilcarrière wellicht genuueveld zijn op een studentenkamer in Leiden, bekend tussen tentamens en proteïneshakes.

Hij was 19 en aangesloten bij het Watersportverbond, met een Olympisch einddoel

“ Ik kan goed omgaan met teleurstellingen. Je verliest meer dan je wint ”

in gedachten. Daarvoor moest hij varen in een Laser Standaard. En voor een Laser Standaard moet je minimaal 82 kilo wegen. Zo zwaar was hij niet, dus moest hij aankomen.

Ondertussen moest hij ook colleges volgen en boeken lezen voor de studie. Hij moest zelf zijn eten koken en zijn was doen in de kamer waar hij voor het eerst van zijn leven op zichzelf woonde, ver weg van Groningen. Hij moest trainen in Scheveningen. Hij moest tentamens maken. Iets van een sociaal leven opbouwen in zijn nieuwe omgeving. En ondertussen werd hij maar niet zwaarder.

Werd je niet hartstikke gek?

„Dat was wel een slechte periode. Je verliest het plezier in veel dingen. Zeilen vond ik toen echt niet meer leuk. In m'n eerste halfjaar heb ik geen enkel studiepunt gehaald, terwijl ik om me heen iedereen wel tentamens zag halen. Met zeilen won ik ook niks. Ik kreeg bij wijze van spreken alleen van m'n moeder nog waardering. En de bond... het ene moment willen ze van alles met je en het andere moment ineens niets meer.“

Van Beek bleef te licht voor de Laser en kreeg de wacht aangezegd van het watersportverbond. Einde verhaal, geen Olympische Spelen. „Dat was wel teleurstellend“, zegt hij afgemeten. „Dat iets wat je wilt niet lukt.“

Maar dan moet je net Jelmer van Beek hebben. Die ligt een paar dagen mokkend in bed, maar daarna pakt hij de telefoon. Om te bellen met risschienen, de grootste zeiler van Nederland: Roy Heiner.

„Hij organiseerde een wedstrijd waar hij ook jeugd op uitnodigde. Ik heb 'm gebeld om te vragen of ik mee kon doen, en toen raakten we met elkaar in gesprek.“ Heiner had in het verleden een eigen opleiding voor jonge zeilers, wist Van Beek. Als hij dat nou eens nieuw leven inblies?

„Hij had wel vertrouwen in me. Dus toen mocht ik bij Team Heiner Talents beginnen. Waanzinnig, dat zo'n man als hij zo'n kans geeft.“

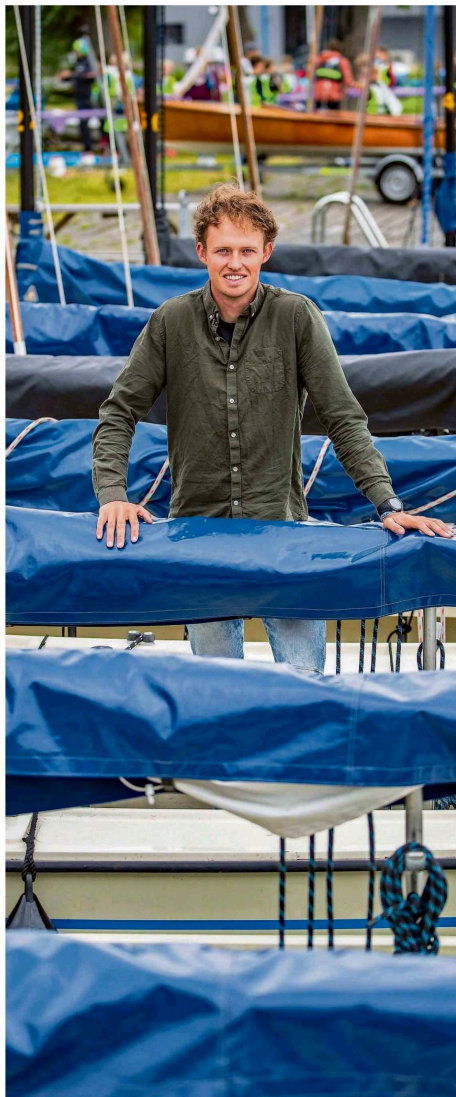
En dat jij zo'n kans maakt. Je moet het maar durven, tegen 's lands grootste zeiler zeggen: weet je wat, wij gaan een talententeam starten.

„Eh... ja, dat is dan denk ik een compliment aan mij. Dankjewel.“

Met twaalf Heiner Talents' voltooidde Van Beek een opleidingstraject van drie jaar. Hij vond er het plezier in het zeilen terug, hij vond zijn nieuwe teamenoten van Dutch Wave, en hij vergat de Spelen. „Natuurlijk had ik mezelf daar graag gezien. Maar ik denk er niet echt meer aan, ik ben blij met wat ik nu doe. Nu is het de Ocean Race.“

Lij je daar dan wel eens wakker van? Wat als de Ocean Race niet lukt?

„Wakker liggen niet. Maar ik voel wel elke dag: nu is er weer een dag voorbij. Tijd gaat zo snel. Vorig jaar deden we mee met het WK voor studenten, werden we vijfde en dachten we: we hadden ook kunnen winnen. En nu zijn we geen studenten meer. Niet dat vijfde zo slecht is, ik durf het best aan je te vertellen. Maar ik wil winnen. Daarom was ik zo blij dat we dit jaar de Warren Jones Regatta wonnen, want dit was de laatste kans. Aan de vijfde, vierde, derde plaats heb je niets.“

Wat komt er na de Ocean Race?

„Nou... Voor nu lijkt bemanningslid me meer dan genoeg, maar ik zou de Ocean Race ook heel graag als schipper doen. Dat is een droom voor daarna. De rest van wat ik verteld heb is ambitie, maar noem dit maar 'droom'. Dat straks niet iedereen denkt: jemig, die jongen wil de eerste mogelijke editie schipper worden. Dat is meer iets voor mensen die al meerdere keren rond de wereld zijn gezield.“

De Ocean Race is ook niet ongevaarlijk.

„Bang ben ik nooit geweest op de boot, maar ik ben me bewust van de risico's. Natuurlijk. Daar heb ik het met mijn ouders ook wel eens over. Weet je wat het is, je kan overal dood neervallen. En als er dan iets gebeurt, dan had je het in elk geval leuk.“

Hij is even stil, vervolgt dan: „Bij de Ocean Race van 2006 is een Nederlander omgekomen, Hans Horrevoets. Er is een soort in memoriam-race voor hem, die wij twee keer gewonnen hebben, en dan krijg je de prijs uit handen van zijn dochters. Gefeliciteerd met de prijs van onze papa“, zeggen ze erbij. Dan voel je wel de... de pijn die daarachter zit, het verdriet.“

Wil je zelf eigenlijk een gezin?

„Dat lijkt me fantastisch. Ja, serieus.“

Heb je daar wel tijd voor?

„Daar moet je tijd voor maken, hè? Het zou wel praktisch als ik dan wat vaker thuis ben. Maar het lijkt me echt mooi. Niet nu, of volgend jaar, maar later... ik zie het helemaal voor me, hoor. Met een leuke dame in een mooi huis. Dingen die je zelf geleerd hebt, aan je kinderen doorgeven, zorgen dat zij mooie kansen hebben.“

Eerst maar eens de Ocean Race. In november wil Van Beek graag de Atlantische Oceaan oversteken, om alvast te wennen aan lange periodes op zee. Ondertussen knuip Team Dutch Wave steeds een stukje dichterbij de nummer 1 op de wereldranglijst.

Deze interviewserie heet Veelbelovend. Voel jij je ook zo?

„Eh... Poeh, ik zou nooit zeggen dat ik veelbelovend ben. Maar ik voel wel dat ik waanzinnig veel kan bereiken.“ Hij kan er geen serieus gezicht bij houden. „Sorry, ik moet lachen als ik het zeg.“

Je mag het toch best zeggen als het zo is?

„Jawel. Met de Noordelijke nachterheid erbij dat het alleen lukt als je elke dag de juiste keuzes maakt. Maar ik zie zoveel kansen. Waarom zou ik niet winnen?“

